

Podravje • »Turizem potrebuje dobre delavce, zato ukrepajte, dokler jih še imamo«

Turistične agencije na kolenih, odpuščanju se ne morejo izogniti

Težo epidemije na svojih plečih čutijo turistične agencije, ki beležijo najhujšo krizo do zdaj.

Slovenjebistriška agencija Sajko je lahko letos izpeljala le okrog desetino predvidenih potovanj in izletov, iz podjetja

Avtobusni prevozi ATP so sporočili, da so izvedli četrtno načrtovanega. Agencije so tako klecile pod posledicami epidemije in bile prisiljene v odpuščanje.

Prvomajske počitnice, ki kot prve v letu povzročijo turistični selitveni val, so bile letos omejene na domača stanovanja, dvorišča in občine. Poletna sezona je prav tako minila v luči vsakodnevnih poročanj o zelenih, rumenih in rdečih državah. Turistični delavci in seveda tudi turistične agencije so zato z nestrpnostjo pričakovali krompirjeve počitnice, ki bi lahko pomenile finančni obliz na težko sezono. Napovedi so bile dobre – saj so bile zasedene oz. rezervirane skorajda vse počitniške kapacitete pri nas, a širjenje okužb je odneslo tudi jesenski del zaslužka. Lokali, nastanitveni objekti, gostinski ponudniki so bili primorani ponovno zapreti svoja vrata, čeprav, kot opozarjajo v sindikatu delavcev gostinstva in turizma Slovenije, še vedno ni znano, za kolikšen delež okužb so bili dejansko odgovorni gostinski lokali, odprte terase, hoteli ...

»Stroka in politika sta ves čas opozarjali na vire okužb, ki naj bi izhajali predvsem iz zasebnih družbenj, porok in podobno. Kje so torej razlogi, da so gostinski lokali znova zaprti, čeprav nikoli niso bili viri okužb?« so se vprašali v sindikatu. A ukrepi vlade so jasni, posledice omejevanja gibanja in turističnega mrka pa: »Katastrofalne,« ocenjuje direktor Turistične agencije Sajko Milan Sajko. »Lahko kar odkrito povem, da je letošnje leto za nas katastrofalno. Izpeljali smo le okrog 10 % načrtovanih potovanj

in izletov, daljša potovanja v tujino so praktično odpadla v celoti, razen tistih, ki so bila izvedena še v januarju in februarju,« je pojasnil.

Sajko bo odpustil tretjino zaposlenih, v ATP skoraj polovico

Zato ni presenečenje, da sindikat turističnih in gostinskih delavcev dnevno prejema informacije podjetij, da ni več denarja, da so se finančne zaloge izčrpale in da bodo sledila odpuščanja delavcev. Že v času prvega vala in ob ponovni že drugi razglasitvi epidemije je na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih že preko 8.000 oseb iz te panoge! Da so finančne zaloge pošle, je priznal tudi Sajko, ki mu je sedem mesecev tudi zaradi dobrih rezultatov v preteklih letih uspelo obdržati enako število zaposlenih kot pred krizo. »Delno smo koristili ukrep čakanja na delo, ki je sicer dobrodošel, pokriva pa kljub vsemu le manjši del tekočih stroškov. A ker krizi ni videti konca, bomo za zagotovitev preživetja podjetja do konca leta žal prisiljeni odpustiti predvidoma tretjino zaposlenih,« je razkril žalosten scenarij.

V krčenje kadra so bili prisiljeni tudi v podjetju ATP. »Gre predvsem za voznike avtobusov, med njimi je delež odpuščanja 80 %. Zaposlene voznike avtobusov, ki imajo tudi vozniško dovoljenje za C- in E-kategorijo, pa smo pre-razporedili na tovorna vozila, na

vleko vozil ipd. Tako da je na ravni celotnega podjetja, če zajamemo vsa področja dela, odpuščanje nekje 40 odstotno.«

Turistični boni v pomoč le hotelirjem

V sindikatu delavcev v turizmu zato pozivajo pristojne, da sprejmejo ukrepe, s katerimi se bodo obdržale družbe in podjetja, gostilne, lokali itd. in s katerimi se bodo preprečila nadaljnja množična odpuščanja. »Turizem smo ljudje in za okrevanje panoge bodo potrebni še naprej dobri in izobraženi delavci, zato ukrepajte, dokler jih še imamo! Spoštovana Vlada, spoštovana ministra za delo in gospodarstvo – na vas je odgovornost, ali bomo še ohranili obstoj podjetij in družb v panogi ter zaščitili delovna mesta in preprečili nadaljnja odpuščanja delavcev! Gre za pomembno panogo, ki je na leto doprinesla od 10 do 13 % BPD! Sedaj je na kolenih, ne dovolite, da klecne!« Da turistična panoga ne bi klecnila že poleti, je vlada sklenila, da bo med državljane razdelila za 345 milijonov evrov turističnih bonov. Do prvega oktobra je bilo unovčenih 833.103 turistični vavčerji v skupni vrednosti 113,7 milijona evrov, kar znese nekaj manj kot tretjino razpoložljivega denarja. A od teh milijonov vsaj turistične agencije niso imele vidne finančne koristi. Nasprotno – izdaja bonov v začetku poletja je

imela za turistične agencije, ki se ukvarjajo s prodajo počitnic na Hrvaškem in Mediteranu, negativni učinek, je poudaril Sajko. »Številni so namreč zaradi bonov odpovedali svoje že rezervirane počitnice npr. na Hrvaškem. Učinek turističnih bonov bi seveda bil za turistične agencije dosti večji in precej bolj smiseln, če bi bil unovčljiv za

celotno storitev, ki bi bila izvedena po Sloveniji – torej paket izleta oz. potovanja, ki vključuje avtobusni prevoz, turistično vodenje, ogled muzejev, obroke v gostilnah, nastanitev. Na tak način, bi se pomagalo vsem sektorjem v turizmu in ne samo hotelirjem.«

Mojca Vtič

V slovenjebistriški turistični agenciji Sajko bodo do konca leta prisiljeni odpustiti 30 % zaposlenih. Podobno je tudi stanje v večini drugih turističnih agencij.

Za polovico manj prihodov turistov

V Sloveniji je bilo v prvih osmih mesecih letos zabeleženih nekaj manj kot 2,4 milijona prihodov turistov oz. 47 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Nočitev je bilo za skoraj 7,1 milijona ali 40 odstotkov manj. Po spomladanskem popolnem izpadu je bil v poletni sezoni predvsem zahvaljujoč domačim turistom medletni padec nočitev 16-odstoten. Za jesenske mesece številke še niso znane, brez dvoma pa bodo katastrofalne.

Tudi v podjetju ATP bodo morali odpustiti, predvsem voznike avtobusov.